Raport z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2015 rok dla powiatu górowskiego

Powiatowy Urząd Pracy w Górze

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp. 3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie górowskim. 6
2.1. Bezrobotni i oferty pracy 7
2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach. 11
2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych. 12
2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów. 14
2.5. Analiza wskaźnika wolnych miejsc pracy. 15
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych. 18
3.1. Zawody deficytowe w powiecie górowskim w 2015 roku. 18
3.2. Zawody zrównoważone w powiecie górowskim w 2015 roku 22
3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie górowskim w 2015 roku. 23
4. Analiza umiejętności i uprawnień. 25
5. Analiza rynku edukacyjnego. 28
5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych 28
5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. 30
6. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego 45
7. Prognozy rynku pracy. 57
8. Podsumowanie 46

Spis tabel: 72
Spis rysunków: 74

1. Wstęp.

Prezentowany monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2015 roku w powiecie górowskim został przygotowany, w oparciu o nowe zalecenia metodyczne przygotowane zgodnie z *Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno -Ekonomicznych w Łodzi, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w ramach projektu pn. *Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy* współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Przedłożone opracowanie przedstawia kompleksową analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy w Górze oraz analizę zjawiska bezrobocia notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze w 2015 roku i według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Celem opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Górze w 2015 roku jest określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy, stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy, korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy, a także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia. Zgodnie z zaleceniami metodycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w opracowaniu analizowane są:

- ✓ **Zawody deficytowe** – to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których

liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody nadwyżkowe -** to takie zawody, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawody zrównoważone -** to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

- ✓ **Umiejętności** - to zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

- ✓ **Uprawnienia -** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

- ✓ **Kwalifikacje -** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w głównej mierze w oparciu o dane zgromadzone w systemie Syriusz Std – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej oraz na podstawie danych dotyczących ofert pracy podmiotów publicznych oraz ofert publikowanych w internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, badań Głównego Urzędu Statystycznego (BAEL, badanie popytu na pracę), czy też danych uzyskanych ze źródeł pierwotnych w ramach badań kwestionariuszowych przedsiębiorstw, które zostały przeprowadzone w ostatnim kwartale 2015 roku. Zaimplementowane dane zawierające wyliczone wskaźniki umożliwiają określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwalają na przeprowadzenie szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2015, poz. 149 z późn. zm.). Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy w powiecie górowskim.

Powiat górowski charakteryzuje się najwyższą stopą bezrobocia w całym województwie dolnośląskim. Bezrobocie w powiecie górowskim ma charakter strukturalny i długotrwały. Zmiany, jakie zaszły w przemyśle spowodowały upadek wielu zakładów produkcyjnych położonych na terenie powiatu. Powstanie nowych firm nie przyczyniło się jednak do radykalnego zmniejszenia skali bezrobocia. Obecnie odnotowuje się ciągły wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, który nie idzie jednak w parze ze wzrostem popytu na pracę. Nowotworzone miejsca pracy różnią się znacznie od tych likwidowanych pod względem lokalizacji, potrzebnych kwalifikacji itp., co utrudnia odnalezienie się na rynku pracy ludziom, którzy ją utracili. Mniejsza liczba zakładów pracy w zatrudniających mniejszą liczbę pracowników, negatywna fluktuacja zatrudnienia w regionie powodują, że stopa bezrobocia przez długi okres utrzymywała się na zbliżonym relatywnie wysokim poziomie. Powiat górowski ze względu na bardzo wysoką stopę bezrobocia nie stanowi naturalnego i wyłącznego rynku pracy dla mieszkańców powiatu. Stopa bezrobocia na koniec 2015 roku w powiecie górowskim wynosiła aż 22,3% i była zdecydowanie wyższa niż przeciętna stopa dla województwa dolnośląskiego i dla całego kraju, która wynosiła odpowiednio 8,6% i 9,8%. Taka różnica w stopie bezrobocia wskazuje na występowanie istotnych problemów na lokalnym rynku pracy zarówno w zakresie zatrudnienia, podaży i popytu na pracę. Należy jednak dodać, że w ostatnim roku sytuacja na rynku pracy w powiecie górowskim przeobraziła się i nieznacznie poprawiła. W 2015 roku mieliśmy do czynienia z pozytywnymi zmianami na rynku pracy w powiecie. W porównaniu do danych z końca 2014 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,5%. Stopa bezrobocia na koniec 2015 roku była najniższa od kilku lat. Zgodnie z danymi pochodzącymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Górze, na dzień 30. XII. 2015 roku – według załącznika nr 1 sprawozdania MPiPS – 01 zarejestrowanych było 2 565 osób bezrobotnych czyli 11,2% ludności powiatu w wieku produkcyjnym. Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób bezrobotnych także osiągnęła najniższy poziom. W porównaniu do danych z końca 2014 roku liczba osób bezrobotnych uległa nieznacznemu zmniejszeniu. Spadek liczby osób bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł 147, co stanowi procentowy spadek na poziomie wynoszącym 5,4%. Według danych na dzień 31 grudnia 2015 roku zarejestrowanych było 1 417 bezrobotnych kobiet – 55,2% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz 1 148 bezrobotnych mężczyzn – 44,8%. Na koniec

2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze zarejestrowanych było 1 481 osób długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na terenie powiatu górowskiego, 600 osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat, 838 bezrobotnych w wieku do 30 lat oraz 145 osób niepełnosprawnych.

2.1. Bezrobotni i oferty pracy.

W niniejszym podrozdziale przedstawiono dane, które dotyczą bezrobocia wśród mieszkańców powiatu górowskiego w odniesieniu do posiadanego przez bezrobotnych zawodu oraz ofert pracy na analizowanym terenie. Prezentowane wielkości podane zostały z uwzględnieniem wielkich oraz elementarnych grup zawodowych w globalnej populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze. W tabeli poniżej zaprezentowane zostały grupy zawodowe, które generowały największą liczbę osób bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2015 roku. W przypadku wielkich grup zawodowych na koniec 2015 roku najwięcej osób zarejestrowanych było w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 637 osób, pracownicy usług i sprzedawcy – 510 osób technicy i inny średni personel – 333 osoby oraz pracownicy wykonujący prace proste – 233 osoby. Największy napływ osób bezrobotnych w 2015 roku odnotowany został w takich wielkich grupach zawodowych jak: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 944 osoby, pracownicy usług i sprzedawcy – 656 osób, technicy i inny średni personel – 519 osób, pracownicy wykonujący prace proste - 348 osób oraz specjaliści – 336 osób. Odpływ osób bezrobotnych w 2015 roku w przypadku wielkich grup zawodowych był najbardziej widoczny w takich wielkich grupach jak: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 1 068 osób, pracownicy usług i sprzedawcy – 679 osób, technicy i inny średni personel – 536 osób, specjaliści – 337 osób oraz pracownicy wykonujący prace proste – 331 osób. Największa liczba ofert pracy w 2015 roku kierowana była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: pracownicy wykonujący prace proste – łącznie 567 ofert pracy, w tym wszystkie ofert pracy dostępne było tylko w PUP w Górze - brak ofert pracy w Internecie. Duża liczba ofert pracy Kiertan była do przedstawicieli takich wielkich grup zawodowych jak: pracownicy usług i sprzedawcy – 387 oferty pracy, w tym 284 oferty dostępne w PUP w Górze oraz 3 oferty dostępne w Internecie, technicy i inny średni personel – 177 ofert pracy, w tym 168 ofert pracy dostępnych w PUP w Górze oraz 9 w Internecie oraz robotnicy

przemysłowi i rzemieślnicy – 151 ofert pracy, w tym 148 ofert dostępnych w PUP w Górze i 3 oferty pracy dostępne w Internecie.

Tabela 1. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Napływ ofert pracy w okresie	
		napływ w okresie	odpływ w okresie	stan na koniec okresu	PUP	Internet
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	944	1 068	637	148	3
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	656	679	510	384	3
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	519	536	333	168	9
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	348	331	233	567	0
2	SPECJALIŚCI	336	337	165	61	74
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	137	150	132	14	0
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	178	190	114	101	3
4	PRACOWNICY BIUROWI	146	125	86	123	0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	11	9	3	1	10
0	SIŁY ZBROJNE	2	1	1	0	0

Uwzględniając zawody elementarne wynika, że zdecydowanie najwięcej osób bezrobotnych było zarejestrowanych według danych na dzień 31.12.2015 roku w grupie zawodowej: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 322 osoby. Kolejne, elementarne grupy zawodowe generujące znaczną liczbę osób bezrobotnych na koniec 2015 roku to: ślusarze i pokrewni –118, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 82, murarze i pokrewni – 76, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 71, mechanicy pojazdów samochodowych – 69 oraz kucharze 60 osób.

Tabela 2. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	322
7222	Ślusarze i pokrewni	118
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	82
7112	Murarze i pokrewni	76
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	71
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	68
5120	Kucharze	60
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	56
3115	Technicy mechanicy	48

9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	44
6113	Ogrodnicy	39
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	39
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	38
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	38
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	37
5153	Gospodarze budynków	34
4110	Pracownicy obsługi biurowej	30
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	30
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	28
6111	Rolnicy upraw polowych	27

Największy napływ osób bezrobotnych w 2015 roku odnotowano w takich zawodach elementarnych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 396 osób, ślusarze i pokrewni – 156, mechanicy pojazdów samochodowych – 131, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 115, murarze i pokrewni – 94, stolarze meblowi i pokrewni – 85, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 83 oraz kucharze – 81.

Tabela 3. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	396
7222	Ślusarze i pokrewni	156
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	131
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	115
7112	Murarze i pokrewni	94
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	85
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	83
5120	Kucharze	81
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	78
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	76
3115	Technicy mechanicy	73
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	63
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	57
4110	Pracownicy obsługi biurowej	56
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	46
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	45
4321	Magazynierzy i pokrewni	44
6113	Ogrodnicy	40

3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	37
5153	Gospodarze budynków	37

Według danych w całym 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Górze złożonych zostało 1 567 ofert pracy. Należy jednak zauważyć, iż zgłoszone propozycje pracy w znacznej części, dotyczyły prac subsydiowanych. W 2015 roku liczba ofert pracy dostępnych w Internecie wynosiła 94. Uwzględniając oferty pracy dostępne na lokalnym rynku pracy (oferty pochodzące z PUP w Górze oraz oferty pracy dostępne w Internecie) wynika, że w 2015 roku największa liczba ofert pracy dotyczyła pracy w zawodzie: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 206 ofert pracy. Znaczna liczba ofert pracy, biorąc pod uwagę oba źródła ofert pracy, dotyczyła pracy w zawodach: robotnicy wykonujący proste prace polowe – 156, pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani – 82, gospodarze budynków – 75, oraz ręczni pakowacze i znakowacze –71, pracownicy obsługi biurowej – 59, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 54.

Tabela 4. Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie		
		PUP	Internet	Suma
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	206	0	206
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	156	0	156
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	82	0	82
5153	Gospodarze budynków	75	0	75
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	71	0	71
4110	Pracownicy obsługi biurowej	59	0	59
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	54	0	54
3322	Przedstawiciele handlowi	41	6	47
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	39	0	39
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	29	0	29
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	28	0	28
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	28	0	28
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	27	0	27
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	26	0	26
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	24	0	24
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	19	1	20
8153	Operatorzy maszyn do szycia	20	0	20

2.2. Długotrwałe bezrobocie w zawodach.

Poniżej przedstawiono zawody (według kodu czterocyfrowego), które najsilniej generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie górowskim w 2015 roku. Wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika, tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Wartość wskaźnika przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym). Długotrwałe bezrobocie najczęściej generowali przedstawiciele elementarnych grup zawodowych zaprezentowanych w poniższej tabeli. Osoby bezrobotne reprezentujące wymienione zawody mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia za pośrednictwem urzędu pracy i są w największym stopniu zagrożone długotrwałym bezrobociem.

Tabela 5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	100,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,00
2144	Inżynierowie mechanicy	100,00
2413	Analitycy finansowi	100,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	100,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	100,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	100,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	100,00
3251	Asystenci dentystyczni	100,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
3431	Fotografowie	100,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	100,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	100,00
6340	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	100,00
7121	Dekarze	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7124	Monterzy izolacji	100,00
7125	Szklarze	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	100,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	100,00

7311	Mechanicy precyzyjni	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	100,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	100,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	100,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
8112	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	100,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	100,00
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	100,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	100,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	100,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	100,00
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00

2.3. Wskaźnik płynności osób bezrobotnych.

Poniżej przedstawione zostały informacje na temat kierunków i natężenia fluktuacji i ruchu osób bezrobotnych (rejestracji – napływu i wyrejestrowań – odpływu osób bezrobotnych). Wartość miernika płynności wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. W przypadku, gdy napływ przewyższa odpływ oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Gdy odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), liczba bezrobotnych w grupie zawodów jest constans i nie ulega zmianie. W sytuacji, gdy odpływ przewyższa napływ, mamy do czynienia ze spadkiem bezrobotnych w zawodzie. Największy wskaźnik płynności w 2015 roku dotyczył takich zawodów jak: inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, inżynierowie mechanicy, specjaliści do spraw ratownictwa medycznego, specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, konsultanci i inni pracownicy biur podróży, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, dekarze, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych oraz operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni.

Tabela 6. Grupy zawodów elementarnych, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	2,50
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	2,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	2,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	2,00
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	2,00
7121	Dekarze	2,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	2,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	2,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	2,00
7132	Lakiernicy	1,67

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w takich elementarnych zawodach jak: kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, inżynierowie górnictwa i metalurgii, inżynierowie elektronicy, kartografowie i geodeci, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, operatorzy aparatury medycznej, asystenci dentystyczni, agenci ubezpieczeniowi, pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani, sekretarze medyczni i pokrewni, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, pracownicy biur informacji, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), kodowacze, korektorzy i pokrewni, konduktorzy i pokrewni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, monterzy budownictwa wodnego, rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów, obuwnicy i pokrewni oraz maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni.

Tabela 7. Grupa zawodów elementarnych, w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,00
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,00
2165	Kartografowie i geodeci	0,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,00
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	0,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,00
3339	Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	0,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	0,00
4225	Pracownicy biur informacji	0,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,00
4413	Kodowacze, korektorzy i pokrewni	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,00
7117	Monterzy budownictwa wodnego	0,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0,00

2.4. Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy według wielkich grup zawodów.

Analiza wskaźnika niedopasowania ofert pracy opiera się na wyliczaniu wskaźnika niedopasowania struktury ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze oraz ofert pracy dostępnych w internecie w całym 2015 roku według wielkich grup zawodów. Wskaźnik struktury ofert pracy stanowi iloraz przeciętnej liczby ofert pracy w grupie zawodów do całkowitej liczby ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Na podstawie wskaźnika struktury ofert pracy według źródeł wyliczony został wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy. Na jego podstawie przedstawiono grupy zawodów, w których oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP w Górze (wartość wskaźnika przyjmuje wartość <1). Taka wartość wskaźnika oznacza, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za

pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów. Druga grupa zawodów to zawody, w których oferty pracy są nadreprezentowane w PUP w Górze (wartość wskaźnika przyjmuje wartość >1). Taki wskaźnik oznacza, że pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP w Górze niż w internecie. Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP w Górze zalicza się takie zawody jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz specjaliści. Natomiast do zawodów nadreprezenotwanych w PUP w Górze zalicza się takie zawody jak: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy maszyn i urządzeń oraz technicy i inny średni personel.

Tabela 8. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku.

Wielkie grupy zawodowe	Wskaźnik struktury według źródeł		Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy (PUP vs internet)
	PUP	Internet	
PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,06%	9,80%	0,01
SPECJALIŚCI	3,89%	72,55%	0,05
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10,72%	8,82%	1,22
PRACOWNICY BIUROWI	7,85%	0,00%	
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	24,51%	2,94%	8,33
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,89%		
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	9,44%	2,94%	3,21
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	6,45%	2,94%	2,19
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	36,18%	0,00%	

2.5. Analiza wskaźnika wolnych miejsc pracy.

Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy. Miernik ten publikowany jest przez GUS w raportach z popytu na pracę. Analiza tego miernika pozwala określić jaki odsetek całkowitego popytu na pracę stanowią wolne miejsca pracy. Im wyższa wartość tego miernika, tym większa część miejsc pracy jest nieobsadzona, przez co szansa na znalezienie pracy wzrasta. Zgodnie z przedstawionymi danymi największa szansa na znalezienie pracy występuje w wielkich grupach zawodowych jak: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, technicy i inny średni personel oraz specjaliści. Najmniejsza dostępność miejsc pracy występuje

w takich wielkich grupach zawodowych jak: siły zbrojne oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Tabela 9. Wskaźnik dostępności ofert pracy – wielkie grupy zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	104,64
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	54,28
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	15,54
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13,8
2	SPECJALIŚCI	13,74
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	12,65
4	PRACOWNICY BIUROWI	6,22
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	4,57
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	2,18
0	SIŁY ZBROJNE	0

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: technicy mechanicy, piekarze, cukiernicy i pokrewni, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, technicy rolnictwa i pokrewni, ślusarze i pokrewni, rolnicy upraw polowych, technicy technologii żywności, technicy budownictwa, murarze i pokrewni oraz średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Tabela 10. Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
3115	Technicy mechanicy	528
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	419
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	356,5
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	324
7222	Ślusarze i pokrewni	294,4
6111	Rolnicy upraw polowych	269
3144	Technicy technologii żywności	264
3112	Technicy budownictwa	226
7112	Murarze i pokrewni	207,6
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	175,4
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	128,67
7213	Blacharze	91
5131	Kelnerzy	89,5
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	88,11
2631	Ekonomiści	84
7131	Malarze budowlani i pokrewni	82,67

5141	Fryzjerzy	81,67
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	70,2
5120	Kucharze	67,91
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	67
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	65,14
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	58
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	54
6113	Ogrodnicy	52

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, pomocnicy biblioteczni, projektanci aplikacji sieciowych i multimediów, programiści aplikacji, urzędnicy do spraw podatków, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich, dyrektorzy generalni i zarządzający, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, inżynierowie elektrycy, organizatorzy konferencji i imprez, pośrednicy pracy i zatrudnienia, planiści produkcyjni, wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni, operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór, kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw budownictwa, lekarze weterynarii specjaliści, projektanci i administratorzy baz danych, technicy medyczni i dentystyczni, trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi, operatorzy urządzeń teleinformatycznych, pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych, wydawcy posiłków, operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców oraz technicy weterynarii.

Tabela 11. Niski wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	0
2514	Programiści aplikacji	0
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0

1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
2151	Inżynierowie elektrycy	0
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	0
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	0
4322	Planiści produkcyjni	0
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	0
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	0
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	0
4213	Pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych	0
5246	Wydawcy posiłków	0
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
3240	Technicy weterynarii	0

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Stworzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest priorytetowym celem raportu. Klasyfikacja umożliwia poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądanych przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych do potrzeb i wymagań rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców. Poniżej przedstawiono informację sygnalną dotyczącą zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w powiecie górowskim w 2015 roku.

Tabela 12. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie górowskim - informacja sygnalna - 2015 r.

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Technicy weterynarii
		Układacze towarów na półkach
		Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie
		Pomocnicy biblioteczni
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Programiści aplikacji
		Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów
		Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich

		Urzędnicy do spraw podatków
	zawód deficytowy	Przedstawiciele handlowi
		Czyściciele pojazdów
		Robotnicy wykonujący proste prace polowe
		Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
		Operatorzy sieci i systemów komputerowych
		Asystenci nauczycieli
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Sortowacze odpadów
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Opiekunowie dziecięcy
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Rolnicy upraw polowych
		Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji
		Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni
		Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne
		Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
		Sekretarki (ogólne)
		Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
		Gospodarze budynków
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Dietetycy i żywieniowcy
		Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
		Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta
		Asystenci dentystyczni

3.1. Zawody deficytowe w powiecie górowskim w 2015 roku.

W obowiązującej metodologii zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. W 2015 roku w powiecie górowskim odnotowano jedenaście elementarnych zawodów maksymalnie deficytowych: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie

specjalizacji, technicy weterynarii, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, pomocnicy biblioteczni, projektanci aplikacji sieciowych i multimediów, programiści aplikacji, urzędnicy do spraw podatków, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni oraz robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich.

Tabela 13. Elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2	0,00	0,00
3240	Technicy weterynarii	1		0,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	8,33	8,33
9334	Układacze towarów na półkach	1	75,00	75,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	1	63,64	54,55
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	60,00	60,00
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	0		0,00
2514	Programiści aplikacji	0		0,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0	100,00	100,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0	66,67	33,33
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0	100,00	0,00

W poniższej tabeli zaprezentowano elementarne grupy zawodów najbardziej deficytowych – od najmniejszej wartości wskaźnika dostępności ofert pracy. W 2015 roku w powiecie górowskim odnotowano siedem elementarnych zawodów deficytowych: przedstawiciele handlowi, czyściciele pojazdów, robotnicy wykonujący proste prace polowe, robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie, operatorzy sieci i systemów komputerowych, asystenci nauczycieli oraz pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości.

Tabela 14. Ranking elementarnych zawodów deficytowych w 2015 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3322	Przedstawiciele handlowi	1,08	8,92	0,12	0,00	1,00	7,32	4,88
9122	Czyściciele pojazdów	0,08	0,42	0,20		1,00	80,00	60,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	3,17	13,00	0,24	0,00	1,60	0,64	0,64
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,25	0,50	0,50		1,00	66,67	66,67
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0,67	1,00	0,67				0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,17	0,25	0,67		1,00	100,00	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	2,08	2,42	0,86	33,33	1,00	65,52	58,62

3.2. Zawody zrównoważone w powiecie górowskim w 2015 roku.

Zgodnie z nową metodologią opracowania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. W 2015 roku odnotowano trzy elementarne zawody zrównoważone: sortowacze odpadów, kierownicy do spraw produkcji przemysłowej oraz opiekunowie dziecięcy.

Tabela 15. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostepności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
9612	Sortowacze odpadów	0,83	0,92	0,91	100,00	100,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,17	0,17	1,00		0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,17	0,17	1,00	100,00	100,00

3.3. Zawody nadwyżkowe w powiecie górowskim w 2015 roku.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. **Zawody maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości. W 2015 roku w powiecie górowskim odnotowano cztery zawody maksymalnie deficytowe: dietetycy i żywieniowcy, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta oraz asystenci dentystyczni.

Tabela 16. Elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3220	Dietetycy i żywieniowcy	3	0,00	0,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	2	0,00	0,00
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	1	0,00	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	1	0,00	0,00

W poniższej tabeli zaprezentowano elementarne grupy zawodowe najbardziej nadwyżkowe – od największej wartości wskaźnika dostępności oferty pracy. W 2015 roku w powiecie górowskim odnotowano dziesięć elementarnych zawodów nadwyżkowych: rolnicy upraw polowych, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni, pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne, operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, sekretarki (ogólne), operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych oraz gospodarze budynków.

Tabela 17. Ranking elementarnych zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio miesięczna liczba bezrobotnych	Średnio miesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
6111	Rolnicy upraw polowych	22,42	0,08	269,00	70,37	0,93	0,00	0,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	7,92	0,25	31,67	57,14	0,96		0,00
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	6,75	0,33	20,25	71,43	0,71	50,00	50,00
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	34,08	2,00	17,04	64,86	0,84	62,50	58,33
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,67	0,17	16,00	66,67	0,80	0,00	0,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0,92	0,08	11,00	100,00	0,00		0,00
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	35,58	3,25	10,95	57,89	0,90	43,59	12,82
4120	Sekretarki (ogólne)	4,67	0,50	9,33	80,00	0,50	66,67	50,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	3,58	0,50	7,17	75,00	0,50	16,67	16,67
5153	Gospodarze budynków	29,33	6,25	4,69	73,53	0,95	92,00	48,00

4. Analiza umiejętności i uprawnień.

Kolejny element monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych dotyczy analizy umiejętności i uprawnień na rynku pracy, który został zaprezentowany od strony popytowej i podażowej. W ramach opracowania przedstawione zostały uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych - posiada je najwyższy odsetek bezrobotnych oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy - stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane. Analiza umiejętności i uprawnień przedstawiona została w powiązaniu z zawodami, co umożliwi wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej osób bezrobotnych. Skorelowanie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia na lokalnym rynku pracy w podziale na wielkie grupy zawodów pozwoli ocenić dopasowanie umiejętności i uprawnień osób bezrobotnych w danych grupach zawodów do oczekiwań i potrzeb pracodawców widocznych w ofertach pracy. W przypadku, gdy umiejętności i uprawnienia, które najczęściej posiadają bezrobotni zarejestrowani w PUP w Górze pokrywają się z tymi, których oczekują pracodawcy zachodzi równowaga na rynku pracy w tym aspekcie. W sytuacji, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy danych, umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy okażą sie inne, niż umiejętności posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów, możemy mówić o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

W przypadku wielkiej grupy zawodowej przedstawiciele władz publicznych wyżsi urzędnicy i kierownicy – najbardziej wymagane są takie umiejętności jak: zarządzanie ludźmi/ przywództwo, komunikacja ustna / komunikatywność, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, znajomość języków obcych oraz planowanie i organizacja pracy własnej. Od kandydatów do pracy w zawodzie specjaliści oczekiwane są takie umiejętności i uprawnienia jak: komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, znajomość języków obcych oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna. Od przedstawicieli wielkiej grupy zawodowej technicy i inny średni personel wymagana jest przede wszystkim: planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, wywieranie wpływu, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu oraz wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków. W odniesieniu do pracowników biurowych wymagane są takie umiejętności i uprawnienia jak: współpraca w zespole, komunikacja ustna/ komunikatywność,

planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz wywieranie wpływu. Umiejętności i uprawnienia poszukiwane wśród przedstawicieli wielkiej grupy zawodowej pracownicy usług i sprzedawcy to: obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, wywieranie wpływu, znajomość języków obcych oraz komunikacja ustna/ komunikatywność. Od kandydatów do pracy w zawodzie robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oczekiwana jest głównie: obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych oraz sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Tabela 18.Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności wymagane w ofertach pracy	**Odsetek ofert pracy (%)****
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	40,00
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	20,00
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	20,00
		Znajomość języków obcych	20,00
		Planowanie i organizacja pracy własnej	10,00
2	SPECJALIŚCI	Komunikacja ustna/ komunikatywność	12,16
		Planowanie i organizacja pracy własnej	8,11
		Współpraca w zespole	6,40
		Znajomość języków obcych	5,41
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,05
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Planowanie i organizacja pracy własnej	22,22
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	22,22
		Wywieranie wpływu	22,22
		Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	11,11
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	11,11
4	PRACOWNICY BIUROWI	Współpraca w zespole	18,50
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	9,83
		Planowanie i organizacja pracy własnej	1,73
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,73
		Wywieranie wpływu	0,58
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	33,33
		Wywieranie wpływu	33,33
		Znajomość języków obcych	33,33
		Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,63
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	33,33
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,15

Uzupełnieniem analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów jest badanie cech grupy osób bezrobotnych bez zawodu. Grupę tą można scharakteryzować według posiadanego wykształcenia, czy też posiadanych umiejętności i uprawnień. Poniżej przedstawiony został procentowy udział osób bezrobotnych z danym poziomem wykształcenia, uprawnieniem lub umiejętnością w stosunku do ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych bez zawodu. Zgodnie z danymi na koniec 2015 roku w PUP w Górze zarejestrowanych było 348 osób bezrobotnych bez zawodu, co stanowiło 13,6% ogólnej liczby wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych. Zdecydowanie największa liczba osób bezrobotnych bez zawodu posiadała wykształcenie gimnazjalne i poniżej – 198 osób, co stanowiło 26,2% ogólnej liczby osób bezrobotnych z takim poziomem wykształcenia. Znaczna liczba osób bezrobotnych bez zawodu zarejestrowanych na koniec 2015 roku w PUP w Górze – 89 posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące, co stanowi aż – 38,5% ogólnej liczby osób bezrobotnych posiadających takie wykształcenie.

Tabela 19. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	2 562	348	13,58%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	756	198	26,19%
zasadnicze zawodowe	816	7	0,86%
średnie ogólnokształcące	231	89	38,53%
policealne i średnie zawodowe	572	50	8,74%
wyższe	187	4	2,14%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	583	21	3,60%
szkoła przysposabiająca do pracy	11	0	0,00%
technikum	27	4	14,81%
liceum ogólnokształcące	163	68	41,72%
liceum profilowane	132	31	23,48%
technikum uzupełniające	5	0	0,00%
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	28	1	3,57%
wyższa	162	4	2,47%

5. Analiza rynku edukacyjnego.

Analiza rynku edukacyjnego na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Górze stanowi uzupełnienie i rozszerzenie szczegółowych danych dotyczących deficytu lub też nadwyżki w danym zawodzie dokonanej na podstawie metody rankingowej. Informacje o liczbie uczniów kończących edukację w danym zawodzie oraz liczbie absolwentów szkół stanowią niezwykle ważną informację umożliwiającą określenie kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

5.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Niniejsza część rankingu stanowi składową część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w ujęciu rocznym. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Dokonano analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z uwzględnieniem liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, będących potencjalnym zasobem siły roboczej i ukazano, które zawody zmienią siłę i natężenie deficytu bądź nadwyżki. Takie analizy pozwolą odpowiedzieć na pytanie, czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji. Uzyskane informacje są bardzo ważne, ponieważ umożliwią wskazanie, czy szkolenie osób bezrobotnych w danych zawodach ma sens ze względu na możliwość zbilansowania deficytu poprzez pojawienie się na lokalnym rynku pracy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w danym zawodzie deficytowym. Z drugiej strony, przy stałym zapotrzebowaniu pracodawców – popytowej strony na rynku i stałym dopływie na rynek pracy absolwentów w danym zawodzie może wystąpić wzrost bezrobocia. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmienionych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Poniżej przedstawiono uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Tabela 20. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

Zawody deficytowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	**Nazwa**	
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediów	0
2514	Programiści aplikacji	0
3240	Technicy weterynarii	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3352	Urzędnicy do spraw podatków	0
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	0
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
5312	Asystenci nauczycieli	0
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	0
9334	Układacze towarów na półkach	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	**Nazwa**	
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0
3220	Dietetycy i żywieniowcy	0
3251	Asystenci dentystyczni	0
4120	Sekretarki (ogólne)	0
5153	Gospodarze budynków	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9112	Pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0
9332	Prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta	0

Zawody zrównoważone

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	**Nazwa**	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
9612	Sortowacze odpadów	0

5.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z przedstawionymi danymi liczba absolwentów w 2014 roku w powiecie górowskim wynosiła 506 osoby, w tym 276 osób ukończyło liceum ogólnokształcące, 154 absolwentów ukończyło technikum, 60 osób zasadniczą szkołę zawodową, 14 szkołę policealną oraz 2 osoby szkołę przysposabiającą do pracy. Liczba absolwentów, którzy w 2014 roku zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe wynosiła 96. Liczba bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2014 roku wynosiła 57. Na koniec maja 2015 roku w ewidencji PUP w Górze zarejestrowanych było 38 bezrobotnych absolwentów, natomiast na koniec grudnia 2015 roku 98 bezrobotnych absolwentów. Bardzo ważnym miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100\,,$$

gdzie:

BA_t^k liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja.

A_{t-1}^k liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów / kierunku nauki/szkoły *k* stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów / kierunku nauki/szkoły *k* (w%). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły *k* jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Powyższa analiza ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

Uwzględniając wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów wynika, że najtrudniejsza sytuacja dotyczy absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów w przypadku absolwentów zasadniczych szkół zawodowych wynosił na koniec grudnia 2014 roku – 63,3%, na koniec maja 2015 roku – 26,7%, natomiast na koniec grudnia 2015 roku aż 122,7%. Bardziej dostosowani do potrzeb rynku pracy wydają się być absolwenci technikum. Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów technikum wynosił na koniec grudnia 2014 roku – 9,1%, na koniec maja 2015 roku – 2,6%, natomiast na koniec grudnia 2015 roku - 26,5%. Niskie wartości przyjmował wskaźnik w przypadku absolwentów liceum ogólnokształcącego: na koniec grudnia 2014 roku – 15,2%, na koniec maja 2015 roku – 11,6%, na koniec grudnia 2015 roku – 15,4%.

Tabela 21. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2014 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2014 roku		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	Ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2014 roku	stan na koniec maja 2015 roku	stan na koniec grudnia 2014 roku	stan na koniec maja 2015 roku
zasadnicza szkoła zawodowa	30	6	19	8	63,33%	26,67%

szkoła przysposabiająca do pracy	1	0	0	1		100,00%
Technikum	77	37	7	2	9,09%	2,60%
liceum ogólnokształcące	138	0	21	16	15,22%	11,59%
liceum profilowane	0	0	11	9		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	7	5	8	4	114,29%	57,14%

Tabela 22. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w 2015 roku		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	Ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia 2015 roku	stan na koniec grudnia 2015 roku
zasadnicza szkoła zawodowa	22	22	27	122,73%
szkoła przysposabiająca do pracy	1		0	
Technikum	49	49	13	26,53%
liceum ogólnokształcące	123		19	15,45%
liceum profilowane			34	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna			7	

Uwzględniając poszczególne szkoły, które ukończyli absolwenci wynika, iż 2014 roku w powiecie górowskim największa liczba absolwentów ukończyła spół Szkół Im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze- Liceum Profilowane w Górze – 50, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Górze – 33 osoby oraz Zespół Szkół Im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 15. Na koniec grudnia 2014 roku największą liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Górze stanowili absolwenci: Zespół Szkół om. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 13 bezrobotnych, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Górze – 12 bezrobotnych, Zespół Szkół im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Liceum Profilowane w Górze także 11 bezrobotnych oraz Liceum Ogólnokształcące

im. Adama Mickiewicza w Górze – 10 bezrobotnych. Najtrudniejszą sytuację na rynku pracy – najwyższy wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec grudnia 2014 roku wśród absolwentów takich szkół jak: Zespół Szkół Im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze – Liceum Profilowane w Górze – 61,1%, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Wąsoszu – 60,0%, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Górze – 50,0% oraz Zespół Szkół Im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze - Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 31,7%

Tabela 23. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku.

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w 2014 roku		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	Ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia 2014	koniec maja 2015	koniec grudnia 2014	koniec maja 2015
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-LICEUM PROFILOWANE W GÓRZE	50	0	11	9	61,11%	50,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	33	0	12	8	50,00%	33,33%
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W GÓRZE	15	6	13	6	31,71%	14,63%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ADAMA MICKIEWICZA W GÓRZE	5	0	10	6	8,77%	5,26%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	0	5	0	0	0,00%	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	0	1	1	0	11,11%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI I MIĘDZYNARODOWYMI	0	0	1	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSLYCH "EDUKACJA" NA PODBUDOWIE GIMNAZJUM	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W LESZNIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W WOŁOWIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE W RAWICZU	0	0	3	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO W LESZNIE	0	0	6	3	0,00%	0,00%

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W GŁOGOWIE	0	0	3	3	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W LESZNIE	0	0	1	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA W LESZNIE	0	0	2	2	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W LESZNIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
STUDIUM MEDYCZNE TEB EDUKACJA W LESZNIE	0	0	1	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PACY	0	0	0	1	0,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W WĄSOSZU	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM LEŚNE W MILICZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W LUBINIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 2 IM.PIASTÓW ŚLĄSKICH W WOŁOWIE	0	0	1	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 4 W LESZNIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH W LESZNIE	0	0	2	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM W RAWICZU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	0	0	2	0	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET PRZYRODNICZY W POZNANIU	0	0	1	1	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET WROCŁAWSKI	0	0	3	1	0,00%	0,00%
UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	0	0	3	0	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA WE WROCŁAWIU	0	0	1	2	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA FIZJOTERAPII WE WROCŁAWIU	0	0	0	2	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA WE WROCŁAWIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA IM.KRÓLA STANISŁAWA LESZCZYŃSKIEGO W LESZNIE	0	0	5	5	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNA WE WROCŁAWIU	0	0	0	1	0,00%	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA INFORMATYKI I ZARZĄDZANIA "COPERNICUS" WE WROCŁAWIU	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	0	0	1	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM IM. JANUSZA KORCZAKA WE WSCHOWIE	0	0	2	1	0,00%	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W WĄSOSZU	0	0	3	0	60,00%	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-TECHNIKUM W GÓRZE	0	36	0	0	0,00%	0,00%

W 2015 roku największa liczba absolwentów ukończyła Zespół Szkół Im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze -Technikum w Górze – 109, Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Górze – 90, Zespół Szkół im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 64, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze -Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Górze – 33 oraz Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze - Szkoła Policealna dla Dorosłych w Górze – 26. Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych według danych na koniec grudnia 2015 roku to absolwenci szkół: Zespół Szkół im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Liceum Profilowane w Górze – 34, Zespół Szkół im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 21 oraz Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Górze – 10. Najtrudniejszą sytuację na rynku pracy będą mieli absolwenci szkół wśród, których odnotowano najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów: Zespół Szkół im. Gen. Sylwestra Kaliskiego w Górze-Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Górze – 32,8%, Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Górze-Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Górze – 12,1% oraz Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Górze – 11,1%.

Tabela 24. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w 2015 roku		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia 2015 roku	koniec grudnia 2015 roku
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-TECHNIKUM W GÓRZE	109	49	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ADAMA MICKIEWICZA W GÓRZE	90	0	10	11,11%
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W GÓRZE	64	21	21	32,81%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	33	0	4	12,12%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	26	0	0	0,00%

ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA SPECJALNA W WĄSOSZU	9	1	0	0,00%
CENTRUM KSZTAŁCENIA PRAKTYCZNEGO I USTAWICZNEGO W GÓRZE-TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH W GÓRZE	6	0	0	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY W WĄSOSZU	1	0	0	0,00%
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
DOLNOŚLĄSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WROCŁAWIU	0	0	3	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	1	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI I MIĘDZYNARODOWYMI	0	0	1	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W RAWICZU	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "ŻAK" W LESZNIE	0	0	1	0,00%
NIEPUBLICZNA ARTYSTYCZNA POLICEALNA SZKOŁA PLASTYCZNA ROE WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
NIEPUBLICZNA POLICEALNA SZKOŁA TEB EDUKACJA	0	0	2	0,00%
PAPIESKI WYDZIAŁ TEOLOGICZNY WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO W LESZNIE	0	0	7	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM.WITELONA W LEGNICY	0	0	1	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W GŁOGOWIE	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA CENTRUM NAUKI I BIZNESU "ŻAK" W LESZNIE	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA DETEKTYWÓW I PRACOWNIKÓW OCHRONY OCHIKARA W LESZNIE	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "ŻAK" W LESZNIE	0	0	1	0,00%
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	0	0	2	0,00%
POWIATOWY ZESPÓŁ SZKÓŁ W CHOJNOWE - ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA	0	0	1	0,00%
SALEZJAŃSKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ŚW. JANA BOSKO W LUBINIE	0	0	1	0,00%
STUDIUM MEDYCZNE TEB EDUKACJA W LESZNIE	0	0	1	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA MEDYCZNA	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 1 W LESZNIE	0	0	1	0,00%

TECHNIKUM NR 2 IM.PIASTÓW ŚLĄSKICH W WOŁOWIE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 2 W LESZNIE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 3	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 3 W LESZNIE	0	0	2	0,00%
TECHNIKUM NR 3 W RAWICZU	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 5 W LESZNIE	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM W RAWICZU	0	0	5	0,00%
UCZELNIA ZAWODOWA ZAGŁĘBIA MIEDZIOWEGO W LUBINIE	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET ARTYSTYCZNY W POZNANIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET EKONOMICZNY W POZNANIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET EKONOMICZNY WE WROCŁAWIU	0	0	2	0,00%
UNIWERSYTET MEDYCZNY IM.PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET OPOLSKI	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET PRZYRODNICZY WE WROCŁAWIU	0	0	2	0,00%
UNIWERSYTET WROCŁAWSKI	0	0	1	0,00%
UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI	0	0	2	0,00%
WAŁBRZYSKA WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	0	0	1	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA BANKOWA WE WROCŁAWIU	0	0	2	0,00%
WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA WE WROCŁAWIU	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA NR 3	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W BOJANOWIE	0	0	1	0,00%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA W RAWICZU	0	0	3	0,00%
ZESPÓŁ SZKÓŁ IM. GEN. SYLWESTRA KALISKIEGO W GÓRZE-LICEUM PROFILOWANE W GÓRZE	0	0	34	0,00%

Kolejnym elementem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/ wyższych na rynku pracy jest obliczenie wskaźnika frakcji absolwentów wśród bezrobotnych. Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół

ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych). Postać matematyczna opisywanego miernika przedstawia się następująco:

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

BA_t^k liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku

B_t^k liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku.

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w%). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia k) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów/ kierunku kształcenia k, tj. w jakim stopniu absolwenci zasilają grono bezrobotnych.

Uwzględniając elementarne grupy zawodów, które w 2014 roku uzyskali absolwenci w powiecie górowskim wynika, że największa liczba absolwentów zdobyła takie zawody jak: spedytorzy i pokrewni – 17, technicy budownictwa – 17, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 15, technicy wsparcia informatycznego i technicznego – 13 oraz sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 10.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2014 roku takich elementarnych grupach zawodów jak: hydraulicy i monterzy rurociągów – 150,0 %, fryzjerzy – 33,3%, ślusarze i pokrewni – 33,3% oraz stolarze meblowi i pokrewni - 20,0%. Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych odnotowano na koniec 2014 roku w takich elementarnych grupach zawodów jak: robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani

- 100,0%, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani - 100,0%, technicy budownictwa – 75,0%, pomocniczy personel medyczny - 66,7% oraz ratownicy medyczni - 50,0%.

Tabela 25. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2014 i w maju 2015 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w 2014 roku		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia 2014 r.	koniec maja 2015 r.	koniec grudnia 2014 r.	koniec maja 2015 r.	koniec grudnia 2014 r.	koniec maja 2015 r.	stan na koniec grudnia 2014 r.	stan na koniec maja 2015 r.
Spedytorzy i pokrewni	17	6	1	0	6	4	5,88%	0,00%	16,67%	0,00%
Technicy budownictwa	17	4	3	1	4	2	17,65 %	5,88%	75,00%	50,00 %
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	15	14	2	0	16	10	13,33 %	0,00%	12,50%	0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	13	7	0	0	8	7	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	10	5	0	3	161	147	0,00%	30,00 %	0,00%	2,04%
Mechanicy pojazdów samochodowych	9	2	0	0	34	32	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7	5	1	2	10	11	14,29 %	28,57 %	10,00%	18,18 %
Stolarze meblowi i pokrewni	5		1	1	23	23	20,00 %	20,00 %	4,35%	4,35%
Technicy mechanicy	5	1	0	1	1	3	0,00%	20,00 %	0,00%	33,33 %
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	4	1	0	1	41	39	0,00%	25,00 %	0,00%	2,56%
Fryzjerzy	3	0	1	0	10	7	33,33 %	0,00%	10,00%	0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	3	2	0	0	9	10	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Ślusarze i pokrewni	3	1	1	0	76	68	33,33 %	0,00%	1,32%	0,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów	2	0	3	1	8	4	150,00 %	50,00 %	37,50%	25,00 %
Blacharze	1		0	0	11	12	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0		1				0,00%	
Ceramicy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%

Cieśle i stolarze budowlani			0	0	10	10			0,00%	0,00%
Dekarze			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Elektromechanicy i elektromonterzy			0	0	12	13			0,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Fotografowie			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Kelnerzy			0	0	6	6			0,00%	0,00%
Kosmetyczki i pokrewni				0		1				0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	1	42	37			0,00%	2,70%
Kucharze			0	0	35	32			0,00%	0,00%
Lakiernicy			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	5	2			0,00%	0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	0	5	4			0,00%	0,00%
Mechanicy precyzyjni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Monterzy sprzętu elektronicznego			0	0	12	6			0,00%	0,00%
Murarze i pokrewni			0	0	18	15			0,00%	0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ogrodnicy			0	0	5	5			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	0	4	5			0,00%	0,00%
Pomocniczy personel medyczny			4	1	6	6			66,67%	16,67 %
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	0	2	4			0,00%	0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0	0	3	2			0,00%	0,00%
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie				0		1				0,00%

indziej niesklasyfikowani										
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ratownicy medyczni			3	0	6	2			50,00%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			1	1	1	1			100,00 %	100,00 %
Robotnicy obróbki kamienia			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	3	2			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	0	5	4			0,00%	0,00%
Rolnicy upraw mieszanych			0	0	3	2			0,00%	0,00%
Rolnicy upraw polowych			0	0	3	1			0,00%	0,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	0	6	7			0,00%	0,00%
Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni				0		1				0,00%
Technicy farmaceutyczni			1	1	4	4			25,00%	25,00 %
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	1	3	6			0,00%	16,67 %
Technicy leśnictwa			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			1	0	1	2			100,00 %	0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Technicy technologii żywności			1	0	16	14			6,25%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	0	5	4			0,00%	0,00%
Średni personel ochrony			0	0	1	2			0,00%	0,00%

środowiska, medycyny pracy i bhp										

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2015 roku wśród takich elementarnych grupach zawodów jak: piekarze, cukiernicy i pokrewni - 200,0%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 70,6%, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych - 70,0%, technicy budownictwa - 66,7%, spedytorzy i pokrewni - 50,0%, kucharze - 50,0%, mechanicy pojazdów samochodowych - 50,0% oraz technicy wsparcia informatycznego i technicznego - 50,0%. Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych na koniec grudnia 2015 roku wystąpił w takich elementarnych grupach zawodów jak: pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani - 100,0%, spawacze i pokrewni - 100,0%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych - 100,0%, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany – 100,0%, recepcjoniści hotelowi - 85,7%, technicy budownictwa - 66,7% oraz recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) – 66,7%.

Tabela 26. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2015 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	koniec grudnia 2015 r.	koniec grudnia 2015 r.	koniec grudnia 2015 r.	koniec grudnia 2015 r.
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	17	17	12	161	70,59%	7,45%
Recepcjoniści hotelowi	16	16	6	7	37,50%	85,71%
Spedytorzy i pokrewni	10	10	5	13	50,00%	38,46%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	10	10	7	23	70,00%	30,43%
Technicy budownictwa	6	6	4	6	66,67%	66,67%
Technicy mechanicy	5	5	1	7	20,00%	14,29%
Kucharze	2	2	1	26	50,00%	3,85%
Mechanicy pojazdów samochodowych	2	2	1	38	50,00%	2,63%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	2	2	1	4	50,00%	25,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1	1	2	43	200,00%	4,65%

Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	1		0,00%
Blacharze			1	11		9,09%
Ceramicy i pokrewni			0	1		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	7		0,00%
Dekarze			0	1		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektromonterzy			0	9		0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	1		0,00%
Fotografowie			0	1		0,00%
Fryzjerzy			1	9		11,11%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			1	6		16,67%
Introligatorzy i pokrewni			0	1		0,00%
Kelnerzy			0	6		0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			0	2		0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			1	35		2,86%
Lakiernicy			0	3		0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	2		0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	5		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	5		0,00%
Mechanicy precyzyjni			0	1		0,00%
Monterzy sprzętu elektronicznego			0	10		0,00%
Monterzy sprzętu elektrycznego			0	1		0,00%
Murarze i pokrewni			0	11		0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	1		0,00%
Ogrodnicy			0	9		0,00%
Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	4		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			0	9		0,00%

Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			0	2		0,00%
Pomocniczy personel medyczny			0	4		0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani			1	1		100,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	8		0,00%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości			0	1		0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	5		0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			1	2		50,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	3		0,00%
Ratownicy medyczni			0	4		0,00%
Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)			2	3		66,67%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Robotnicy obróbki kamienia			0	1		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	3		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	6		0,00%
Rolnicy upraw mieszanych			0	3		0,00%
Rolnicy upraw polowych			0	1		0,00%
Spawacze i pokrewni			1	1		100,00%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	24		0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			2	2		100,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	4		0,00%
Technicy elektrycy			1	2		50,00%
Technicy farmaceutyczni			2	5		40,00%

Technicy fizjoterapii i masażyści			0	3		0,00%
Technicy leśnictwa			0	1		0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni			1	2		50,00%
Technicy technologii żywności			0	13		0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	3		0,00%
Ślusarze i pokrewni			1	59		1,69%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			1	1		100,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			0	2		0,00%

6. Analiza lokalnego rynku pracy na podstawie badania kwestionariuszowego.

Niniejszy punkt monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawiera wyniki badań kwestionariuszowych przeprowadzonych wśród przedsiębiorstw zlokalizowanych w powiecie górowskim. Badanie zostało przeprowadzone w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy. Badanie zrealizowane zostało na podstawie standaryzowanego kwestionariusza do badania przedsiębiorstw, który stanowił Załącznik nr 1 dokumentu *Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*. Badanie przeprowadzone zostało techniką wywiadów bezpośrednich telefonicznych wspomaganych komputerowo – CATI. Badaniem zostały objęte podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Operatem losowania do badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw były Bazy Jednostek Statystycznych (BJS) - to baza danych, której podstawą jest rejestr REGON. Wielkość próby do badania została określona na poziomie N=74 podmiotów gospodarczych. Wybrana próba cechowała się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych (do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej).

Dobór próby miał charakter warstwowo-losowy. Procedura losowania polega na tym, że najpierw dzielimy populację na podgrupy – zależne od klasy wielkości przedsiębiorstwa, następnie losujemy z każdej warstwy jednostki zbiorowości do badania.

Wywiady stanowiące kluczowy materiał badawczy przeprowadzone zostały wśród osób, które podejmują strategiczne decyzje w przedsiębiorstwie, w tym decyzje personalne oraz nadzorują proces zatrudnienia nowych pracowników: właściciele, dyrektorzy lub prezesi przedsiębiorstw, a także osoby decyzyjne z działu kadr lub działu personalnego. Wybór tych osób jako respondentów był naturalny i wynikał z kompetencji, pełnionej funkcji oraz wiedzy, jaką dysponują te osoby.

Celem badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw była przede wszystkim analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz konstruowanie na tej podstawie prognoz. Badanie dotyczyło popytu na pracę oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na lokalnym rynku pracy oraz możliwości aktywizacji osób bezrobotnych za pośrednictwem lokalnych pracodawców. Do ważniejszych celów badania przedsiębiorców należało także zbadanie planów zatrudnieniowych pracodawców w kolejnych latach, określenie charakterystyki wymagań pracodawców wobec przyszłych pracowników oraz metod poszukiwania kandydatów do pracy. Badanie przeprowadzone wśród pracodawców umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o wskazanych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych. Badanie ukazało, jakie zawody i kompetencje zawodowe cieszą się mniejszym lub większym zainteresowaniem ze strony pracodawców. Poznanie przyczyn problemów występujących na lokalnym rynku pracy oraz właściwy dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu możliwe jest tylko w przypadku posiadania analizy popytu na pracę. Co więcej skuteczność doboru narzędzi i grup docelowych wymaga regularnego monitorowania sytuacji na rynku pracy.

Największy odsetek, ponad połowa badanych podmiotów – 67,1% stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Więcej niż co czwarty badany pracodawca – 26,8% zatrudnia do 9 pracowników. W badaniu uczestniczyły także przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników – 6,1%.

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników. (N=74, w%)

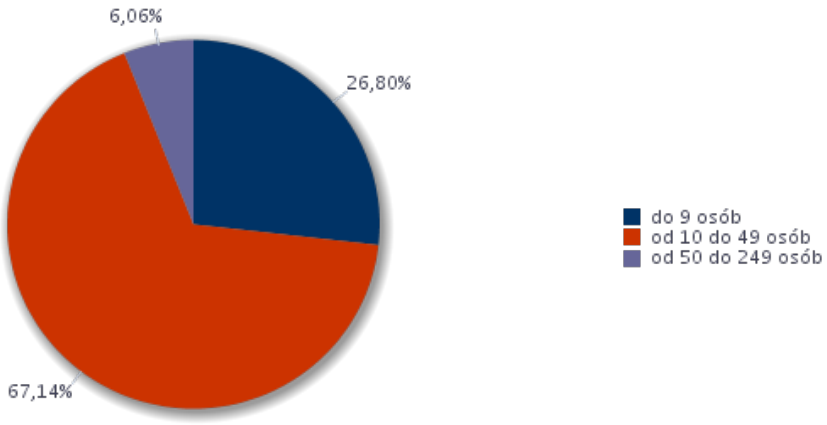

Rozkład przedsiębiorstw z punktu widzenia sektora działalności świadczonego przez badane podmioty prezentuje się następująco. Największy odsetek przedsiębiorstw prowadzi działalność w branży: pozostałe usługi (do których zaliczono przedsiębiorstwa z sekcji działalności PKD: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) – 44,2% badanych firm. W branży przemysł i budownictwo funkcjonuje – 19,8% badanych firm. Przedsiębiorstwa z branży handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja stanowiły – 17,6% ogółu badanych podmiotów. Przedsiębiorstwa, których profil działalności ma cechy działalności: rolniczej, leśniczej, łowieckiej lub rybackiej to 12,6% wszystkich przedsiębiorstw. Najmniejszy odsetek generowały podmioty gospodarcze z branży działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości – 5,75%.

Rysunek 2. **Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności *(N=74, w %)***

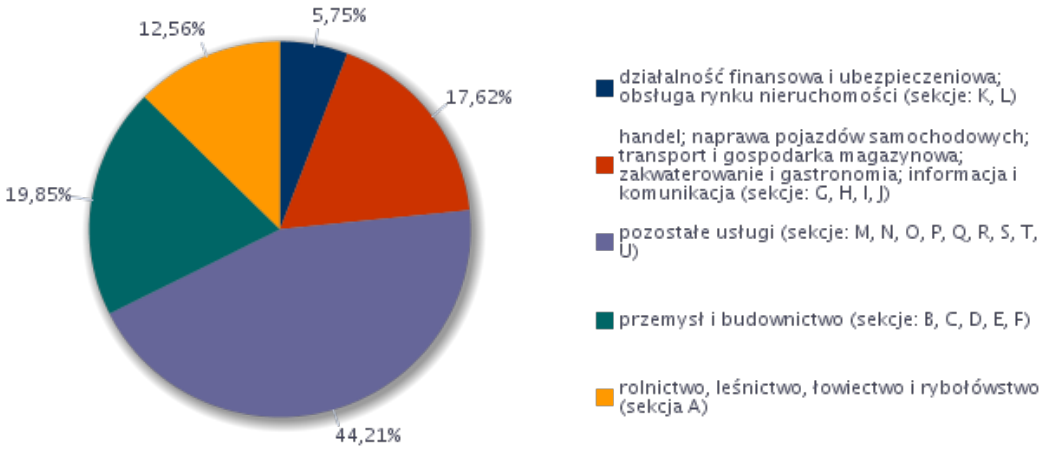

Jednym z istotniejszych celów badawczych było określenie obecnej sytuacji kadrowej oraz poznanie przepływu zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach. Pierwsze z zagadnień związanych z sytuacja kadrową podmiotów gospodarczych dotyczyło fluktuacji w zatrudnienia. Dane, które pozyskane zostały w trakcie badania świadczą o zrównoważonej polityce kadrowej prowadzonej przez badane podmioty. Liczba pracowników w badanym okresie w wielu przedsiębiorstwach zwiększyła się. W okresie od stycznia do października 2015 roku największy odsetek pracodawców 74,5% utrzymywał taki sam poziom zatrudnienia jak w roku ubiegłym. W przypadku 16,8% pracodawców zanotowano zmniejszenie zatrudnienia. Według danych – 8,8% badanych podmiotów zwiększyło poziom zatrudnienia. Takie dane oznaczają, stabilną sytuację na rynku pracy w powiecie górowskim. Niestety przedsiębiorstwa zlokalizowanie w powiecie górowskim mają relatywnie niski potencjał do tworzenia nowych miejsc pracy. Saldo zatrudnienia w 2015 roku w badanych podmiotach było ujemne – więcej podmiotów zmniejszyło niż zwiększyło poziom zatrudnienia.

Rysunek 5. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2015 roku. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. (N=74, w %)

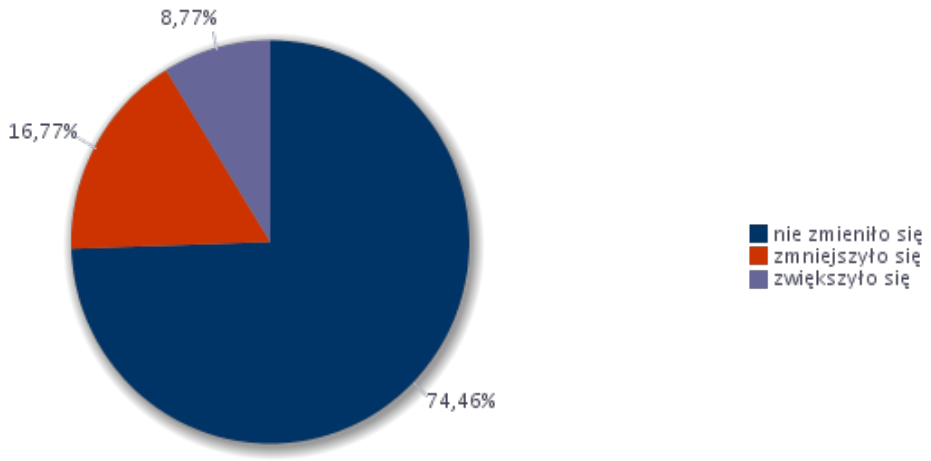

Poniżej przedstawiono odsetek przedsiębiorstw, które zadeklarowały zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. Według danych 74,5% pracodawców nie zmieniło stanu zatrudnienia w 2015 roku. Wśród pracodawców, którzy zmniejszyli zatrudnienie: 8,0% pracodawców zmniejszyło zatrudnienie w przedziale od 1% do 10%, 4,9% badanych zmniejszyło zatrudnienie o ponad od 21% do 30%, 2,5% badanych zmniejszyło zatrudnienie na poziomie od 11% do 20% natomiast 1,3% zmniejszyło poziom zatrudnienia o ponad 30%. Wśród pracodawców, którzy zwiększyli zatrudnienie – 4,9% zwiększyło zatrudnienie o ponad 30%, 2,5% pracodawców zwiększyło zatrudnienie od 1% do 10%. W przypadku 0,6% pracodawców zanotowano wzrost odpowiednio od 11% do 20% oraz od 21% do 30%.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. (N=74, w %)

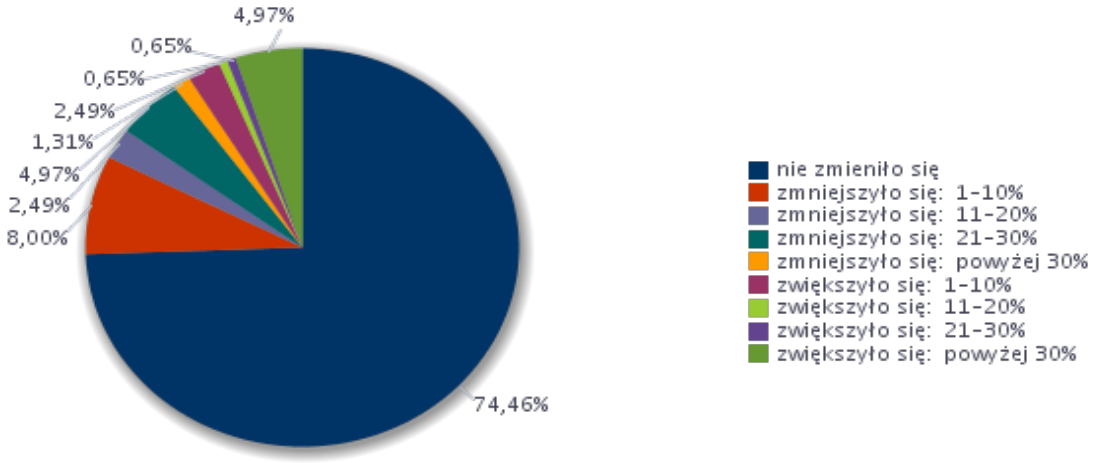

Niezwykle ważnym wskaźnikiem, który powstał w oparciu o badania kwestionariuszowe przedsiębiorstw jest wskaźnik zatrudnienia netto. Wskaźniki zatrudnienia netto budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji przedsiębiorstw na rynku pracy. Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^{P} wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^{S} wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^{N} wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^{S} wp_i^a wr_i^a S_i}\right) * 100,$$

gdzie:

$\boldsymbol{P}$ – liczba odpowiedzi pozytywnych,

$\boldsymbol{N}$ – liczba odpowiedzi negatywnych,

$\boldsymbol{S}$ – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),

$\boldsymbol{i}$ – numer obserwacji, i=*1*,…,*S*,

wp_i^a – waga próby dla *i*-tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla *i*-tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla *i*-tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla *i*-tej obserwacji,

S_i – suma wszystkich wskazań dla *i*-tej obserwacji.

Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie górowskim w 2015 roku był ujemny i wynosił WZ = - 8,00, co oznacza ujemne saldo zatrudnieniowe, większy odsetek pracodawców zmniejszył niż zwiększył zatrudnienie.

Uwzględniając wielkie grupy zawodowe wynika, że spadek zatrudnienia wystąpił w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, specjaliści, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz przedstawiciele władz publicznych. Równowaga w zatrudnieniu wystąpiła w wielkich grupach zawodowych: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz siły zbrojne. Dodatni wskaźnik zatrudnienia netto odnotowany został jedynie w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy przy pracach prostych oraz technicy i inny średni personel.

Tabela 27. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Pracownicy przy pracach prostych	3,44
Technicy i inny średni personel	1,47
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	-0,30
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	-0,78
Specjaliści	-1,68
Pracownicy usług i sprzedawcy	-3,63
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	-7,36
Pracownicy biurowi	-9,30

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku. (N=74, w %)

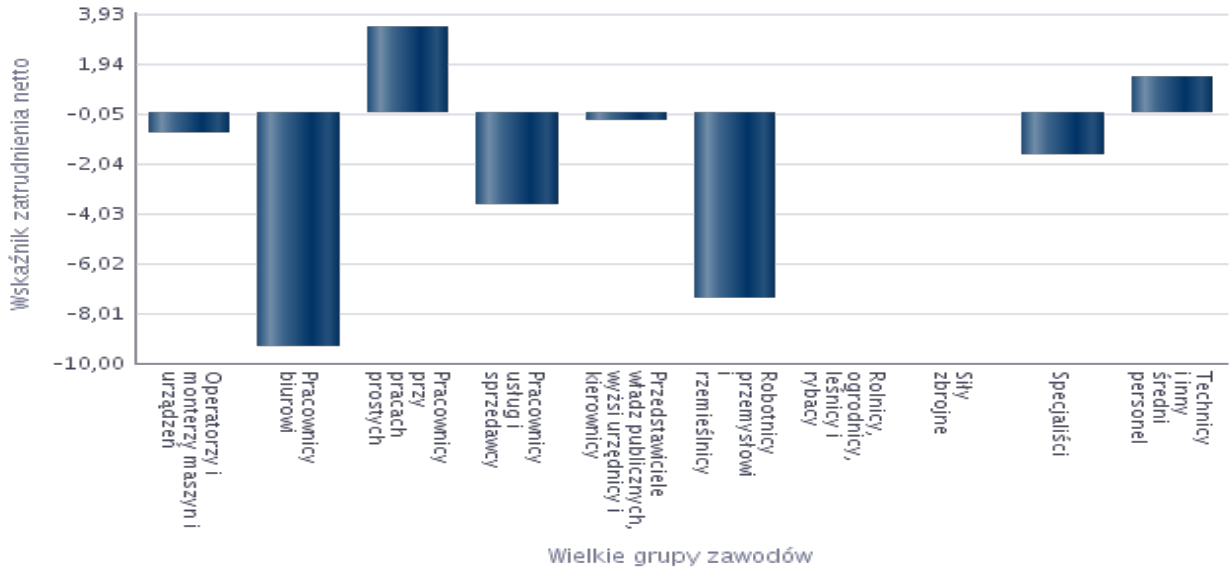

Pracodawcy, którzy zatrudnili pracowników poproszeni zostali o ocenę przygotowania kandydatów do pracy. Poniżej przedstawiono analizę ogólnego przygotowania do pracy pracowników. Resumując, kandydaci do pracy w powiecie górowskim zdaniem większości badanych posiadają odpowiednie umiejętności, kwalifikacje i kompetencje do podjęcia pracy w danym przedsiębiorstwie.

Tabela 28. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Asystent nauczyciela przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca autobusu	100,00%	0,00%	100,00%
Meliorant	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel muzyki	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekunka dziecięca*	100,00%	0,00%	100,00%
Palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	100,00%	0,00%	100,00%
Psycholog	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	100,00%	0,00%	100,00%

Kluczowe znaczenie dla całości analizy popytu na pracę w powiecie górowskim mają opinie przedsiębiorców na temat aktualnej sytuacji na rynku pracy, a w szczególności dostępu do kadry pracowniczej. Według pozyskanych od pracodawców informacji dostępność do kadry pracowniczej w powiecie górowskim nie jest ograniczona. Zdecydowana większość pracodawców – 76,5% nie ma problemów ze znalezieniem odpowiednich pracowników, w tym 55,3% wskazało odpowiedź *raczej nie*, natomiast 21,2% *zdecydowanie nie*. Warto jednak zauważyć, iż 8,1% pracodawców twierdzi, że na lokalnym rynku pracy występują zasadnicze problemy w zakresie pozyskiwania nowych pracowników. Liczny odsetek badanych – 15,4% wskazał odpowiedź *trudno powiedzieć, to zależy*.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku. (N=74, w %)

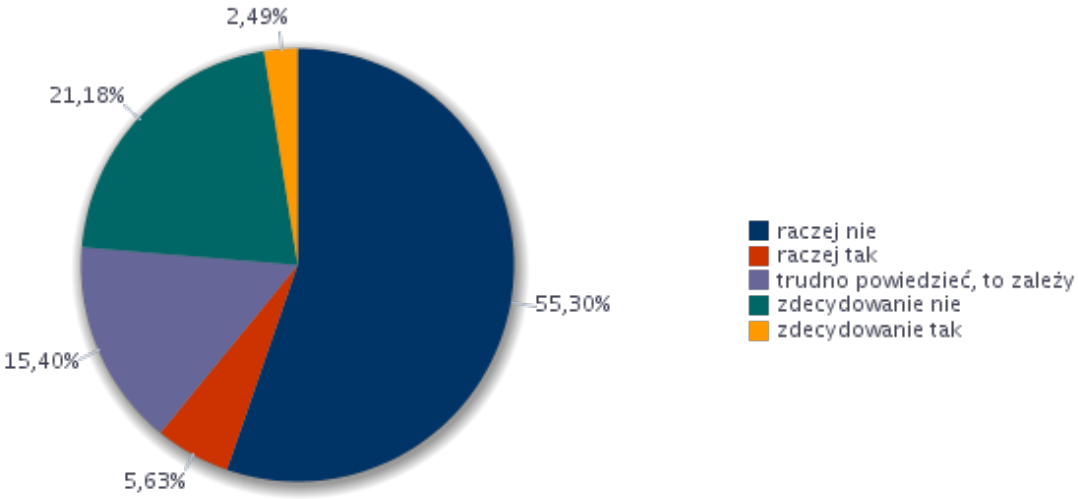

Kolejne zagadnienie związane z analizą zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych dotyczyło wskazania deficytowych zawodów, których zdaniem pracodawców brakuje na lokalnym rynku pracy w powiecie górowskim – zawodów, w których najtrudniej znaleźć pracowników. Poniżej przedstawiono pełną listę zawodów i stanowisk. Zdaniem pracodawców na lokalnym rynku pracy najbardziej odczuwalny jest brak specjalistów w zawodach oraz posiadających określone umiejętności przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 29. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.

Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”
Elektrycy budowlani i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%

Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	wywieranie wpływu	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
	znajomość języków obcych	7,69%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,72%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,72%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,72%
	współpraca w zespole	4,72%
	wykonywanie obliczeń	4,72%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,72%
	znajomość języków obcych	4,72%
	komunikacja ustna / komunikatywność	2,36%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,36%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,36%
	planowanie i organizacja pracy własnej	2,36%
	wywieranie wpływu	2,36%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	2,36%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	wywieranie wpływu	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
	znajomość języków obcych	7,69%

Poznanie sposobu rekrutacji pracowników przez pracodawców z terenu powiatu górowskiego jest niezwykle istotne z punktu widzenia określenia roli Powiatowego Urzędu Pracy w Górze w systemie pośrednictwa pracy. W związku z powyższym pracodawcy proszeni byli o wymienienie wszystkich sposobów rekrutacji, z których korzystają lub korzystali. Pracodawcy, którzy w ostatnim okresie nie prowadzili działań rekrutacyjnych poproszeni zostali o wskazanie metod rekrutacyjnych, które były kiedykolwiek stosowane. Według danych trzy metody poszukiwania pracowników są zdecydowanie częściej praktykowane przez lokalnych pracodawców. Największy odsetek pracodawców – 29,9% poszukuje pracowników poprzez analizowanie ofert – aplikacji kandydatów do pracy, którzy sami zgłaszają się do pracodawców. Popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych cieszy się pośrednictwo pracy oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy. Według danych 21,3% pracodawców uczestniczących w badaniu korzysta lub korzystało z możliwości zatrudnienia pracownika lub pracowników za pośrednictwem urzędu pracy. Część pracodawców – 16,2% korzysta z nieformalnych metod poszukiwania pracowników

- z polecenia znajomych osób, natomiast 12,3% zatrudnia praktykantów i stażystów, którzy świadczyli pracę w danym zakładzie. Co dziesiąty pracodawca – 9,7% umieszcza ogłoszenia o pracy w prasie. Pozostałe metody poszukiwania i rekrutowania pracowników wymienione zostały na poniższym wykresie.

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników. (N=74, w %)

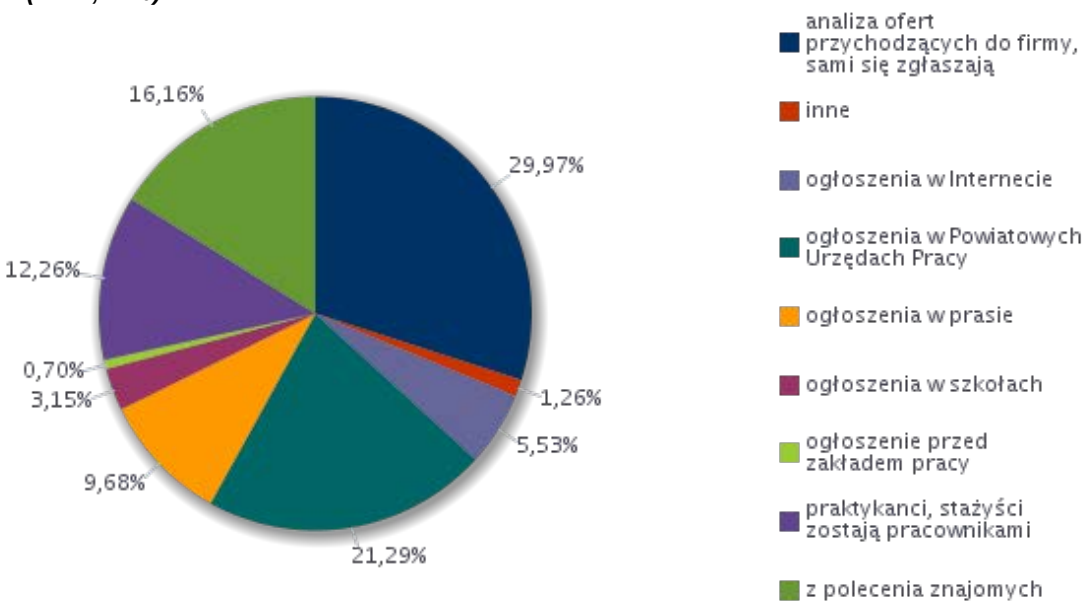

Z usług Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie poszukiwania pracowników korzystało 21,3% pracodawców. Spośród tych przedsiębiorstw 39,2% podmiotów przekazuje do urzędu pracy od 11% do 25% wszystkich ofert pracy, 35,9% zgłasza do 10% wszystkich ofert pracy, natomiast 17,9% badanych firm zgłasza od 76% do 100% dostępnych ofert pracy.

Tabela 30. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	35,97
11-25%	39,16
26-50%	5,30
51-75%	1,70
76-100%	17,88

Rysunek 7. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP.

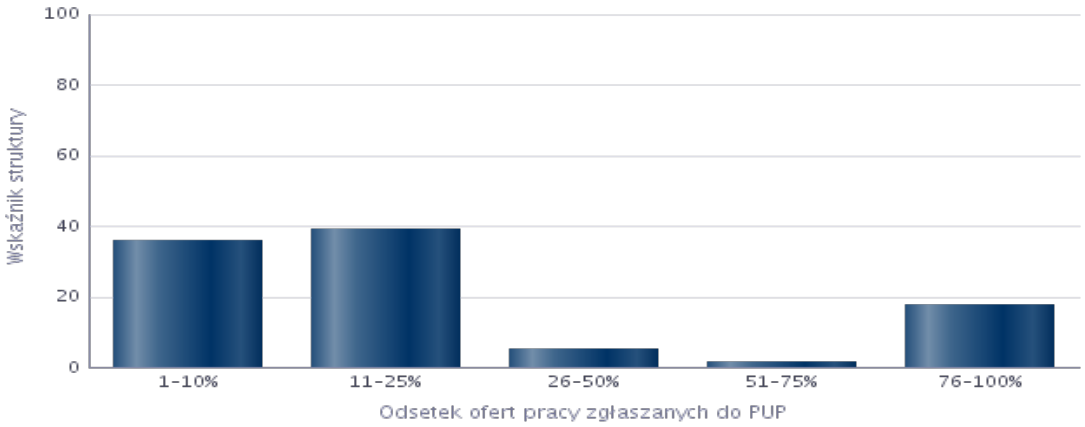

Pracodawcy za pośrednictwem urzędu pracy poszukują pracowników w zawodach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 31. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.

Zawód	Wskaźnik struktury
Nauczyciel bibliotekarz	7,54%
Główny księgowy	5,03%
Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	5,03%
Technik prac biurowych*	4,28%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	3,54%
Robotnik gospodarczy	3,03%
Fizjoterapeuta	2,51%
Konserwator części / sprzętu	2,51%
Meliorant	2,51%
Nauczyciel muzyki	2,51%
Nauczyciel plastyki w szkole podstawowej	2,51%
Operator maszyny rozlewniczej	2,51%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,51%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,51%
Pozostali monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	2,51%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	2,51%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	2,51%
Pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i podobne	2,51%

Rejestratorka medyczna	2,51%
Serwisant sprzętu komputerowego	2,51%
Stolarz*	2,51%
Terapeuta zajęciowy*	2,51%
Ślusarz*	2,51%
Pilarz	1,59%
Robotnik leśny	1,59%
Kierowca autobusu	1,32%
Operator maszyn rolniczych	1,32%
Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	1,32%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	1,02%
Asystent rodziny	0,66%
Bibliotekarz*	0,66%
Farmaceuta	0,66%
Księgowy	0,66%
Opiekunka dziecięca*	0,66%
Opiekunka środowiskowa*	0,66%
Palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania	0,66%
Pomoc apteczna	0,66%
Sprzedawca w branży przemysłowej	0,66%
Technik farmaceutyczny*	0,66%

7. Prognozy rynku pracy.

Ostatnia część monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie górowskim powstała w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Prognozy rynku pracy dotyczą przede wszystkim działań podejmowanych przez przedsiębiorstwa w zakresie polityki zatrudnieniowej. Jak wskazano wcześniej fluktuacja zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu górowskiego charakteryzowała się stabilnością a wskaźnik zatrudnienia netto w powiecie górowskim ma dodatni charakter. Takie wyniki oznaczają wystąpienie symptomów ożywienia gospodarczego i wzrostu potencjału zatrudnieniowego w powiecie. Poniżej przedstawione zostały dane i prognozy dotyczące planowanych decyzji kadrowych, które podejmować będą badane podmioty w ciągu następnego roku. Okazuje się, że zdecydowana większość pracodawców – 89,9% planuje utrzymać taki sam poziom zatrudnienia w przyszłym roku. Więcej niż co czwarty pracodawca – 10,1% planuje zwiększyć liczbę pracowników. Według danych w kolejnym roku na rynku pracy w powiecie górowskim może wystąpić wzrost

zatrudnienia. Takie wyniki oznaczają, że liczba osób bezrobotnych w kolejnym roku, w związku z planami pracodawców może ulec zmniejszeniu.

Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku. (N=74, w %)

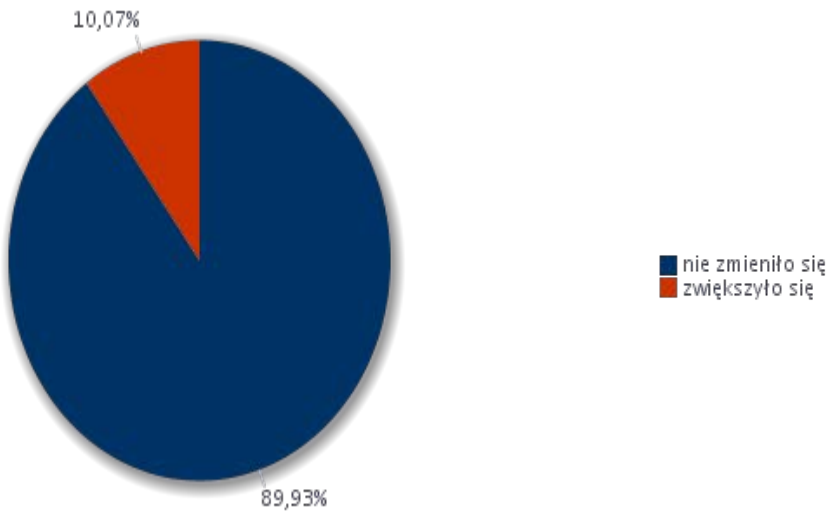

Spośród przedsiębiorstw, które planują zwiększyć zatrudnienie – 4,4% zamierza zwiększyć zatrudnienie powyżej 30% obecnego stanu zatrudnienia, po 2,5% pracodawców planuje zwiększyć zatrudnienie odpowiednio od 1% do 10% oraz od 21% do 30%. Zaledwie 0,6% podmiotów planuje zwiększyć zatrudnienie od 11% do 20%.

Rysunek 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku. (N=74, w %)

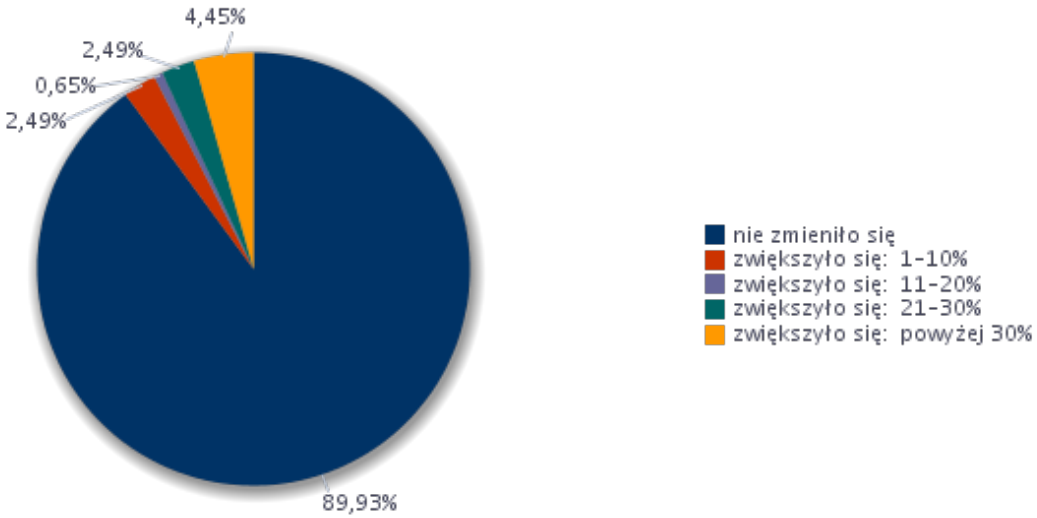

Kolejnym istotnym wskaźnikiem dotyczącym prognozowanej sytuacji na rynku pracy jest wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (WZ^P), który jest syntetycznym wskaźnikiem wyliczanym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego – pytania odnośnie przewidywanych zmian struktury kadrowej firm – wyznaczany jako różnica udziału przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodów na najbliższy rok, a odsetkiem przedsiębiorstw przewidujących spadek zatrudnienia w tym czasie. Wzór opisujący ww. wskaźnik przedstawia się następująco:

$$WZ^P = \left(\frac{\sum_{i=1}^{P} wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^{S} wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^{N} wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^{S} wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100$$

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto zawiera się wartościowo w przedziale od -100 do 100. Interpretacja opisywanego wskaźnika jest tożsama z opisem diagnostycznej części opracowania wyników uzyskanych drogą badania kwestionariuszowego. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Wartości dodatnie oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie górowskim w 2016 roku będzie dodatni i wyniesie WZ = 10,07% co oznacza prognozowane, dodatnie saldo zatrudnieniowe w okresie kolejnych 12 miesięcy oraz wzrost zatrudnienia w powiecie górowskim.

W ciągu najbliższego roku prognozowany wzrost zatrudnienia – prognozowany wskaźnik zatrudnienia będzie dodatni w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy przy pracach prostych, pracownicy usług i sprzedawcy, pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Brak zmian dotyczyć będzie takich wielkich grup zawodowych jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, siły zbrojne, specjaliści oraz technicy i inny średni personel.

Tabela 32. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku. (N=74, w %)

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Pracownicy przy pracach prostych	13,12%
Pracownicy usług i sprzedawcy	13,12%
Pracownicy biurowi	10,20%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10,20%
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3,60%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	0,00%
Technicy i inny średni personel	0,00%

Rysunek 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku. (N=74, w %)

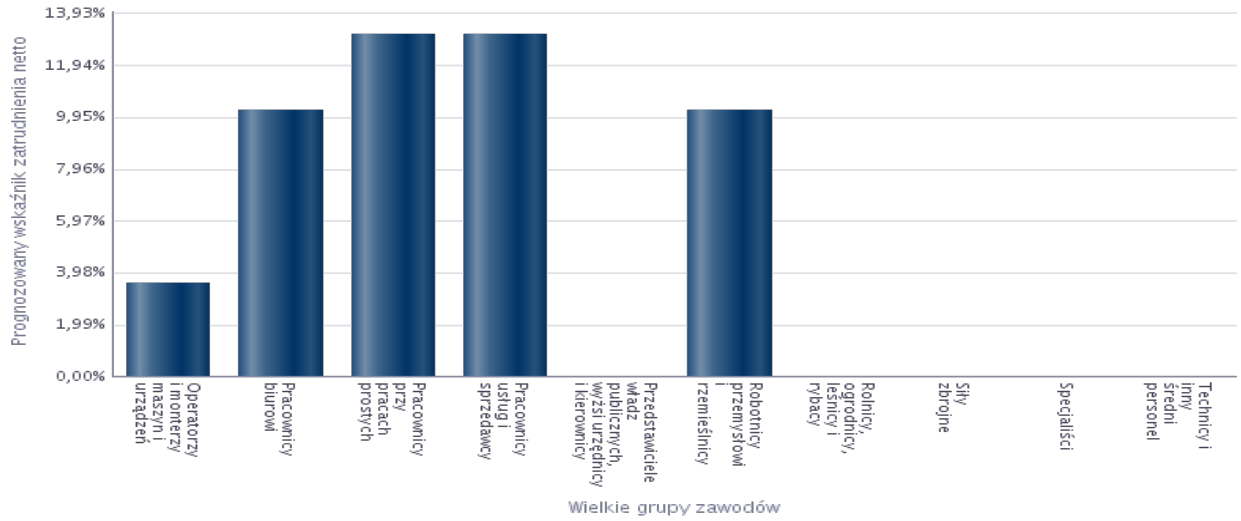

Pracodawcy planujący zwiększenie zatrudnienia, chcą przede wszystkim zatrudnić pracowników w zawodzie - na stanowisko: elektryk, pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle, robotnik gospodarczy oraz technik prac biurowych pozostałe zawody przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 33. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Elektryk*	17,93%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	17,93%
Robotnik gospodarczy	17,93%
Technik prac biurowych*	17,93%

Barman	4,71%
Kierowca samochodu osobowego	4,71%
Operator maszyn rolniczych	4,71%
Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	4,71%
Sprzedawca w branży przemysłowej	4,71%
Sprzedawca w branży spożywczej	4,71%

Pracodawcy, którzy planują zatrudnić pracowników w przyszłym roku poproszeni zostali o ocenę istotności cech kandydatów do pracy. Kompetencje, które posiadają potencjalni kandydaci do pracy w znacznym stopniu wpływają na ich skuteczność na rynku pracy zwiększając lub zmniejszając szanse na zatrudnienie. Zakres możliwości na rynku pracy wyznaczany i ograniczany jest przede wszystkim przez umiejętności i kwalifikacje osób poszukujących pracy, dlatego tak istotne jest poznanie oczekiwań pracodawców w tym aspekcie. Poniżej przedstawiono ważność poszczególnych umiejętności i cech z uwzględnieniem zawodów, które będą poszukiwane na lokalnym rynku pracy w 2016 roku.

Tabela 34. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
Mechanik samochodów ciężarowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
Nauczyciel języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Opiekunka domowa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Pracownik pralni chemicznej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,13%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
Strażak	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
Technik administracji*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	2,99%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,48%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	5,47%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	2,99%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	1,94%
	doświadczenie zawodowe	4,20%

	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	5,14%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,53%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,45%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,96%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,89%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,72%
	wyuczony zawód	3,12%
	wywieranie wpływu	2,18%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,73%
	znajomość języków obcych	0,59%

8. Podsumowanie.

Przedstawiony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie górowskim w 2015 roku prezentuje szczegółową sytuację na lokalnym rynku pracy oraz zmiany, które wystąpiły w okresie ostatniego roku. W 2015 roku na rynku pracy w powiecie górowskim zaobserwowano pozytywne zmiany dotyczące struktury i statystyk związanych z rejestrowanym bezrobociem. W 2015 roku nastąpiło zdecydowane zmniejszenie liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec danego roku w porównaniu do lat ubiegłych. Zmniejszył się także napływ osób bezrobotnych w całym 2015 roku oraz spadła stopa bezrobocia rejestrowanego.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób bezrobotnych także osiągnęła najniższy poziom. W porównaniu do danych z końca 2014 roku liczba osób bezrobotnych uległa nieznacznemu zmniejszeniu. Spadek liczby osób bezrobotnych w liczbach bezwzględnych wyniósł 147, co stanowi procentowy spadek na poziomie wynoszącym 5,4%. Przedstawione dane świadczą o pozytywnych zmianach, które dokonały się na lokalnym rynku pracy w całym 2015 roku. Takie dane świadczą o ożywieniu gospodarczym, wzroście popytu na pracę, co w sposób bezpośredni koreluje ze zmniejszeniem liczby osób bezrobotnych i spadkiem stopy bezrobocia w powiecie górowskim. W porównaniu do danych z końca 2014 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się o 1,5%. Stopa bezrobocia na koniec 2015 roku była najniższa od kilku lat.

Na koniec 2015 roku największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby należące do wielkich grup zawodowych: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 637 osób, pracownicy usług i sprzedawcy – 510 osób technicy i inny średni personel – 333 osoby oraz pracownicy wykonujący prace proste – 233 osoby. Uwzględniając elementarne grupy zawodowe największa liczba osób bezrobotnych zarejestrowana była w następujących elementarnych grupach: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 322 osoby. Kolejne, elementarne grupy zawodowe generujące znaczną liczbę osób bezrobotnych na koniec 2015 roku to: ślusarze i pokrewni –118, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 82, murarze i pokrewni – 76, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 71, mechanicy pojazdów samochodowych – 69 oraz kucharze 60 osób.

Największy napływ osób bezrobotnych w 2015 roku odnotowany został w takich wielkich grupach zawodowych jak: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 944 osoby, pracownicy usług i sprzedawcy – 656 osób, technicy i inny średni personel – 519 osób, pracownicy wykonujący prace proste - 348 osób oraz specjaliści – 336 osób. Największy napływ osób bezrobotnych w 2015 roku odnotowano w takich zawodach elementarnych jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 396 osób, ślusarze i pokrewni – 156, mechanicy pojazdów samochodowych – 131, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 115, murarze i pokrewni – 94, stolarze meblowi i pokrewni – 85, piekarze, cukiernicy i pokrewni – 83 oraz kucharze – 81.

Największy wskaźnik płynności w 2015 roku dotyczył takich zawodów jak: inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, inżynierowie mechanicy, specjaliści do spraw ratownictwa medycznego, specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, konsultanci i inni pracownicy biur podróży, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, dekarze, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych oraz operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni.

Wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w takich elementarnych zawodach jak: kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym, inżynierowie górnictwa i metalurgii, inżynierowie elektronicy, kartografowie i geodeci, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, specjaliści do spraw reklamy i marketingu, operatorzy aparatury medycznej, asystenci dentystyczni, agenci ubezpieczeniowi, pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani, sekretarze medyczni i pokrewni, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej, pracownicy biur informacji, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), kodowacze, korektorzy i pokrewni, konduktorzy i pokrewni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków, monterzy budownictwa wodnego, rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych

materiałów, obuwnicy i pokrewni oraz maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni.

Do zawodów niedoreprezentowanych w PUP w Górze zalicza się takie zawody jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy oraz specjaliści. Natomiast do zawodów nadreprezenotwanych w PUP w Górze zalicza się takie zawody jak: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy maszyn i urządzeń oraz technicy i inny średni personel.

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: technicy mechanicy, piekarze, cukiernicy i pokrewni, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, technicy rolnictwa i pokrewni, ślusarze i pokrewni, rolnicy upraw polowych, technicy technologii żywności, technicy budownictwa, murarze i pokrewni oraz średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia mają przede wszystkim przedstawiciele takich elementarnych grup zawodowych jak: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, pomocnicy biblioteczni, projektanci aplikacji sieciowych i multimediów, programiści aplikacji, urzędnicy do spraw podatków, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni, robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich, dyrektorzy generalni i zarządzający, kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży, inżynierowie elektrycy, organizatorzy konferencji i imprez, pośrednicy pracy i zatrudnienia, planiści produkcyjni, wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni, operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór, kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw budownictwa, lekarze weterynarii specjaliści, projektanci i administratorzy baz danych, technicy medyczni i dentystyczni, trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi, operatorzy urządzeń teleinformatycznych, pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych, wydawcy posiłków, operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców oraz technicy weterynarii.

Szczegółowe analizy lokalnego rynku pracy dla powiatu górowskiego wskazują, że elementarne zawody deficytowe w powiecie górowskim to: przedstawiciele handlowi,

czyściciele pojazdów, robotnicy wykonujący proste prace polowe, robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie, operatorzy sieci i systemów komputerowych, asystenci nauczycieli oraz pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości.

W 2015 roku w powiecie górowskim odnotowano jedenaście elementarnych zawodów maksymalnie deficytowych: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, technicy weterynarii, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie, pomocnicy biblioteczni, projektanci aplikacji sieciowych i multimediów, programiści aplikacji, urzędnicy do spraw podatków, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni oraz robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich.

Wśród zawodów nadwyżkowych szczególnie niekorzystna wydaje się być sytuacja osób bezrobotnych posiadających zawodowy: rolnicy upraw polowych, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni, pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i pokrewne, operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani, maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, sekretarki (ogólne), operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych oraz gospodarze budynków. W odniesieniu do tych bezrobotnych należałoby podjąć działania mające na celu przekwalifikowanie, które umożliwiłoby im skuteczniejszą aktywizację zawodową. W wielu przypadkach należałoby także przyjrzeć się strukturze systemu edukacyjnego, aby nie uległo zwiększeniu zjawisko „kształcenia dla bezrobocia".

Wśród analizowanych zawodów o wysokim wskaźniku nadwyżki wystąpiły także zawody o specyfice maksymalnej nadwyżki. Oznacza to, że w danym zawodzie nie pojawiła się ani jedna oferta pracy skierowana do osób bezrobotnych. W powyższych zawodach wystąpił brak symetryczności pomiędzy zapotrzebowaniem rynku pracy a zawodami posiadanymi przez osoby bezrobotne. Największe problemy z zatrudnieniem – brak ofert pracy wystąpił w zawodach: dietetycy i żywieniowcy, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta oraz asystenci dentystyczni. Warto zwrócić uwagę, że część zawodów nadwyżkowych to zawody objęte kształceniem w systemie szkolnym. Popyt na pracę w zawodach nadwyżkowych w powiecie górowskim jest wyraźnie ograniczony.

Konieczne jest więc podjęcie działań mających na celu weryfikację systemu kształcenia w tych kierunkach.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów odnotowano na koniec 2015 roku wśród takich elementarnych grupach zawodów jak: piekarze, cukiernicy i pokrewni - 200,0%, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - 70,6%, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych - 70,0%, technicy budownictwa - 66,7%, spedytorzy i pokrewni - 50,0%, kucharze - 50,0%, mechanicy pojazdów samochodowych - 50,0% oraz technicy wsparcia informatycznego i technicznego - 50,0%.

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych na koniec grudnia 2015 roku wystąpił w takich elementarnych grupach zawodów jak: pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani - 100,0%, spawacze i pokrewni - 100,0%, szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych - 100,0%, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany – 100,0%, recepcjoniści hotelowi - 85,7%, technicy budownictwa - 66,7% oraz recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) – 66,7%.

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie górowskim w 2015 roku był ujemny i wynosił WZ = -8,00, co oznacza ujemne saldo zatrudnieniowe, większy odsetek pracodawców zmniejsza niż zwiększa zatrudnienie. Takie dane oznaczają, że przedsiębiorstwa zlokalizowanie w powiecie górowskim mają niski potencjał do tworzenia nowych miejsc pracy.

Spadek zatrudnienia wystąpił w 2015 roku w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług i sprzedawcy, specjaliści, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz przedstawiciele władz publicznych. Równowaga w zatrudnieniu wystąpiła w wielkich grupach zawodowych: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy oraz siły zbrojne. Dodatni wskaźnik zatrudnienia netto w 2015 roku odnotowany został jedynie w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy przy pracach prostych oraz technicy i inny średni personel.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w powiecie górowskim w 2016 roku będzie dodatni i wyniesie WZ = 10,07%, co oznacza prognozowane dodatnie saldo

zatrudnieniowe w okresie kolejnych 12 miesięcy oraz wzrost zatrudnienia w powiecie górowskim. W ciągu najbliższego roku prognozowany wzrost zatrudnienia – prognozowany wskaźnik zatrudnienia będzie dodatni w takich wielkich grupach zawodowych jak: pracownicy przy pracach prostych, pracownicy usług i sprzedawcy, pracownicy biurowi, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń. Brak zmian dotyczyć będzie takich wielkich grup zawodowych jak: przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, siły zbrojne, specjaliści oraz technicy i inny średni personel.

Pracodawcy planujący zwiększyć zatrudnienienie, chcą przede wszystkim zatrudnić pracowników w zawodzie - na stanowisko: elektryk, pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle, robotnik gospodarczy oraz technik prac biurowych.

Spis tabel:

Tabela 1. Analiza bezrobotnych oraz ofert pracy według wielkich grup zawodów w 2015 roku. 8
Tabela 2. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku. 8
Tabela 3. Grupy zawodów elementarnych, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku. 9
Tabela 4. Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodów w 2015 roku. 10
Tabela 5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie według kodu czterocyfrowego. 11
Tabela 6. Grupy zawodów elementarnych, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku. 13
Tabela 7. Grupa zawodów elementarnych, w których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najniższy. 14
Tabela 8. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku. 15
Tabela 9. Wskaźnik dostępności ofert pracy – wielkie grupy zawodów. 16
Tabela 10. Wysoki wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów. 16
Tabela 11. Niski wskaźnik dostępności ofert pracy – elementarne grupy zawodów. 17
Tabela 12. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie górowskim - informacja sygnalna - 2015 r. 18
Tabela 13. Elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych. 20
Tabela 14. Ranking elementarnych zawodów deficytowych w 2015 roku. 21
Tabela 15. Grupy zawodów zrównoważonych w 2015 roku 22
Tabela 16. Elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych. 23
Tabela 17. Ranking elementarnych zawodów nadwyżkowych w 2015 roku. 24
Tabela 18.Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku 26
Tabela 19. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku 27
Tabela 20. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku 29
Tabela 21. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2014 roku. .. 31
Tabela 22. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku. .. 32
Tabela 23. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku. 33
Tabela 24. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku 35
Tabela 25. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2014 i w maju 2015 roku. 39
Tabela 26. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów na koniec grudnia 2015 roku. 42
Tabela 27. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku. 51

Tabela 28. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku 52
Tabela 29. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. 53
Tabela 30. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP. 56
Tabela 31. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy. 57
Tabela 32. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku. (N=74, w %) 61
Tabela 33. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku 61
Tabela 34. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić 62

Spis rysunków:

Rysunek 1. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem liczby zatrudnionych pracowników. (N=74, w%) 47
Rysunek 2. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności *(N=74, w %)* 48
Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. (N=74, w %) 49
Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku. (N=74, w %) . 51
Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku. (N=74, w %) 53
Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników. (N=74, w %) 56
Rysunek 7. Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP. 57
Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016roku. (N=74, w %) 59
Rysunek 9. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku. (N=74, w %) 59
Rysunek 10. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku. (N=74, w %) 61